

15. januar 2025

Aftale om beredskabsområdet 2025-2026

Der er mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre indgået en aftale vedrørende beredskabsområdet i 2025-2026, som udmønter forsvarsforliget 2024-2033 og følger op på anden delaftale under forsvarsforliget 2024-2033 for så vidt angår beredskabsområdet.

Danmark har et godt beredskab, som er parat, når hændelser og kriser rammer os. Men vi står over for en ny virkelighed med alvorlige og komplekse trusler mod vores sikkerhed, tryghed og frihed. Den sikkerhedspolitiske situation er skærpet med Ruslands invasion af Ukraine. Selvom der ikke er en direkte militær trussel mod Danmark, udgør Rusland en langvarig trussel mod de vestlige lande og udviser allerede i dag en højere risikovillighed i forhold til at gøre brug af såkaldte hybride virkemidler som sabotage og cyberangreb i Europa. Det skal vi også være forberedt på i Danmark. Samtidig rammer naturkatastrofer og ekstremt vejr oftere og med større voldsomhed, ligesom vi ser flere koblede hændelser, hvor flere ekstreme vejrhændelser indtræffer samtidigt. Klimaforandringerne har i stigende grad omfattende konsekvenser for borgere og virksomheder. Såkaldte 100-årshændelser – som f.eks. den stormflod, der ramte Danmark i oktober 2023 – forventes i slutningen af århundredet at kunne ramme områder af Danmark hvert tredje år. Det stiller alt sammen øgede krav til vores samfundssikkerhed og beredskab.

Aftaleparterne er enige om, at hvis Danmark fortsat skal være et trygt og sikkert samfund, kræver det et skærpet fokus på samfundets samlede evne til at håndtere kriser og hændelser på tværs af sektorer og på tværs af kommuner, regioner og stat. Det vil være nødvendigt med en vedvarende indsats fra både myndigheder, private virksomheder og civilsamfundet. Ligesom der er brug for målrettede tiltag i 2025 og 2026, der adresserer de mest akutte behov.

Aftalens indhold

Med denne aftale ønsker aftaleparterne, at der tages hånd om en række akutte behov i Beredskabsstyrelsen, *jf. anden delaftale under forsvarsforliget 2024-2033*, og på cybersikkerhedsområdet. Beredskabsstyrelsen er bl.a. assistanceberedskab for de kommunale redningsberedskaber og kan indsættes lokalt. Ikke mindst derfor skal der være mandskab og klimamateriel, der kan indsættes lokalt, til at kunne håndtere udfordringerne i tæt samspil med kommunerne og som assistanceberedskab til de kommunale redningsberedskaber. Samtidig skal der gennemføres flere øvelser – på tværs af sektorer og myndigheder – så det samlede beredskab er klædt bedre på til at møde de udfordringer, vi står over for.

Aftaleparterne er enige om at prioritere følgende fem indsatsområder:

- Akutpakke
- Klimamateriel og øget operativ kapacitet
- Flere øvelser og uddannelse
- Styrket borgernær kommunikation og rådgivning

- Strategisk indsats for styrket cybersikkerhed og modstandsdygtighed i kritiske enheder.

Akutpakke

Beredskabsstyrelsens bemanning, bygninger og faciliteter til f.eks. øvelser skal svare til kravene til den operative opgaveløsning, herunder ift. sikkerhed og arbejdsmiljø, i lyset af de komplekse hændelser og kriser, som rammer samfundet.

Aftaleparterne er enige om at afsætte 145 mio. kr. i 2025-2026 til en akutpakke:

- Initiativ 1. Mere uniformeret personel: For at imødegå strukturelle udfordringer i Beredskabsstyrelsen tilføres ekstra uniformeret personel til bl.a. at indgå som assistance til de kommunale redningsberedskaber, særligt til håndtering af komplekse og voldsomme vejrhændelser mv.
- Initiativ 2. Udbedring af akutte udfordringer i bygninger og faciliteter: De mest akutte udfordringer i Beredskabsstyrelsens bygninger og faciliteter løses på kort sigt med en saltvandsindsprøjtning med fokus på at understøtte den operative opgaveløsning, sikkerhed og arbejdsmiljø.

Klimamateriel og øget operativ kapacitet

Det mere komplekse trussels- og risikobillede, herunder voldsomt vejr, påvirker allerede i dag Beredskabsstyrelsens evne og operative kapacitet til at bistå med at håndtere stadigt mere komplekse hændelser og kriser, herunder voldsommere vejrhændelser.

Aftaleparterne er enige om at afsætte 131 mio. kr. i 2025-2026 til øget operativ kapacitet:

- Initiativ 3. Investering i klimamateriel: Der investeres i bl.a. specialiseret klimamateriel, som kan indsættes lokalt i forbindelse med håndteringen af komplekse og voldsomme vejrhændelser som assistance til især de kommunale redningsberedskaber. Beredskabsstyrelsen vil inddrage repræsentanter for de kommunale redningsberedskaber i forhold til planen for materielindkøb i 2025-2026.
- Initiativ 4. Tilførsel af værnepligtige: Med henblik på at øge den operative kapacitet til at assistere bl.a. de kommunale redningsberedskaber tilføres yderligere 50 værnepligtige på beredskabsområdet. Det øgede optag træder i kraft fra 2027. Forinden skal der gennemføres ombygning af indkvarteringsfaciliteter, anskaffes mere uddannelsesmateriel og uddannes befalingsmænd til føring og uddannelse af de værnepligtige.
- Initiativ 5. Styrkede ekspertberedskaber: Bl.a. som følge af skærpet opmærksomhed på nukleare trusler og risici styrkes de kemiske og nukleare ekspertberedskaber.

Flere øvelser og uddannelse

Gennem øvelser, træning af scenarier og uddannelse skal vi fastholde og udvikle beredskabsaktørernes evne og kompetencer til at håndtere kriser og hændelser. Øget øvelsesaktivitet skal bidrage til at

teste og styrke samspillet mellem de forskellige beredskabsaktører og gøre dem klar til at håndtere det stadigt mere komplekse trussels- og risikobillede.

Aftaleparterne er enige om at afsætte 37 mio. kr. i 2025-2026 til øvelses- og uddannelsesaktiviteter:

- Initiativ 6. Flere øvelser: Udbuddet af tværgående øvelsesaktiviteter udvides, og der udvikles og gennemføres øvelsesaktiviteter til scenarier, der modsvarer det komplekse trussels- og risikobillede med voldsommere vejrhændelser og risiko for hybride angreb som sabotage og cyberangreb mod kritisk infrastruktur. Der vil bl.a. blive gennemført en national krisestyringsøvelse (KRISØV) i 2025.
- Initiativ 7. Nedbringelse af ventetider på lederuddannelser: De lange ventetider på uddannelse af indsatsledere og holdledere, som er vigtige for bl.a. de kommunale redningsberedskaber, nedbringes.
- Initiativ 8. Forberedelse af oprettelse af en erhvervsrettet brand- og redningsuddannelse: Aftaleparterne er enige om, at en erhvervsrettet uddannelse kan bidrage til at hæve kompetenceniveauet og gavne rekruttering og fastholdelse i beredskabet. Der igangsættes derfor forberedelser til at oprette en erhvervsrettet brand- og redningsuddannelse med henblik på stillingtagen i aftaleperioden.

Styrket borgernær kommunikation og rådgivning

For at Danmark kan forblive et sikkert samfund, styrkes den borgervendte kommunikation før og under hændelser og kriser, så de enkelte borgere kan føle sig trygge og ved, hvordan de skal forholde sig. Som samfund har vi særligt et vigtigt ansvar i forhold til sårbare grupper. Samtidig skærpes fokus på samfundets samlede og tværgående evne til at forebygge og håndtere kriser og hændelser gennem en styrket rådgivningsindsats til kommuner, myndigheder og virksomheder.

Aftaleparterne er enige om at afsætte 60 mio. kr. i 2025-2026 til kommunikations- og rådgivningsaktiviteter:

- Initiativ 9. Styrket borgervendt kommunikation: Den borgervendte beredskabs- og krisekommunikation styrkes. Så borgerne ved, hvordan de selv kan sørge for at være godt forberedt og tage hånd om sig selv og hinanden i tilfælde af kriser og hændelser. Og så myndighederne kommunikerer hurtigt og effektivt ved større hændelser og kriser.

Der er bl.a. behov for en fortsat indsats og opmærksomhed gennem kampagner, kurser og andre tiltag for at understøtte, at befolkningen forberedes på større hændelser og kriser. Aftaleparterne lægger særlig vægt på, at den borgervendte kommunikation til sårbare grupper som ældre og personer med funktionsnedsættelse styrkes og prioriteres. Derudover vil kommunikation målrettet børn og unge være et særligt fokusområde. Den borgervendte kommunikation gennemføres bl.a. i samarbejde med relevante aktører og civilsamfund, der har borgerkontakt.

- Initiativ 10. Opprioritering af rådgivningsindsats: Rådgivning til kommuner, myndigheder og virksomheder om bl.a. beredskabsplanlægning, herunder ift. sårbare grupper, og scenariebaserede øvelser styrkes. Det er vigtigt med inddragelse af de berørte parter.
- Initiativ 11. Beredskabsfaglige godkendelser og rådgivning i relation til bl.a. brand- og eksplosionsfarlige virksomheder og øget fokus på indsatsteknik og -taktik i forbindelse med nye byggematerialer og mere komplekst byggeri: Øget kapacitet til at behandle beredskabsfaglige godkendelser i forbindelse med bl.a. brand- og eksplosionsfarlige virksomheder og til at imødekomme efterspørgslen på rådgivning om beredskabsmæssige forhold i forbindelse med den grønne omstilling samt øget fokus på indsatsteknik og -taktik i forbindelse med nye byggematerialer og mere komplekst byggeri.

Styrket cybersikkerhed og modstandsdygtighed i kritiske enheder

Danske borgere, virksomheder og myndigheder oplever i stigende grad, at cyberangreb forstyrrer og udfordrer deres hverdag og i værste fald samfundsvigtige funktioner. Aftaleparterne er derfor enige om, at borgere, virksomheder og myndigheder skal rustes til at kunne håndtere den stigende cybertrussel. Tillige er der enighed om, at der skal være et særligt fokus på at sikre et højt og ensartet cybersikkerhedsniveau inden for en række kritiske sektorer for bl.a. at styrke modstandsdygtigheden for virksomheder og andre organisationer, som leverer ydelser, der er vigtige for samfundet.

Aftaleparterne er enige om, at der med denne aftale afsættes 100 mio. kr. årligt fra 2025-2033 til implementering af et højt fælles cybersikkerhedsniveau i Danmark. Midlerne skal ses i sammenhæng med reserven på 200 mio. kr. årligt i 2025-2028 til implementering af NIS 2, som er afsat på finansloven for 2025.

- Initiativ 12. Implementering af NIS 2- og CER-direktiverne: I forbindelse med implementering af NIS 2- og CER-direktiverne afsættes yderligere 100 mio. kr. årligt i 2025-2033 til vejlednings-, tilsyns- og håndhævelsesopgaver samt til efterlevelse af NIS 2-reglerne i den offentlige sektor.

Aftaleparterne er derudover enige om at afsætte 35 mio. kr. i 2025 til styrket cybersikkerhed:

- Initiativ 13. Ny national strategi for cyber- og informationssikkerhed: Det er en helt central opgave at udarbejde en ny strategi i 2025 for at løfte cyber- og informationssikkerheden på tværs af samfundet i lyset af det komplekse og alvorlige trusselsbillede, som Danmark står over for. Som grundlag herfor udarbejdes relevante analyser, herunder med inddragelse af analyserne fra forsvarsforliget om efterretning og cyber samt bred cyber- og informationssikkerhed for så vidt angår de dele, der vedrører Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs område. Strategien vil tage afsæt i et ambitiøst målbillede for, hvad vi som samfund skal lykkes med for at styrke cybersikkerheden og robustheden bredt i samfundet i lyset af trusselsbilledet.

På baggrund af regeringens oplæg vil Folketingets partier blive inviteret til forhandlinger i 2025 om en ny strategi, som kan træde i kraft fra 2026.

- Initiativ 14. Strategisk indsats for styrket cybersikkerhed: Den centrale opgave med at styrke cybersikkerheden mod digitale angreb rettet mod borgere, virksomheder og myndigheder løftes. Det skal ske gennem en løbende og aktuel rådgivning om digital sikkerhed og specifikt til borgere udsat for digital svindel via Sikkerdigital.dk og Cyberhotline.

Videre arbejde

Med henblik på at styrke samfundssikkerheds- og beredskabsområdet på længere sigt er der behov for at analysere og belyse en række emner samt danne overblik over samfundets sårbarheder. Dette videre arbejde skal også tage højde for de initiativer, der pågår i EU i relation til opfølgning på Nii-nistö-rapporten om EU's beredskab. Rapporten har fokus på en integreret tilgang til trusler og risici, hvor alle dele af samfundet, herunder både civile og private aktører, spiller en rolle. Samtidig lægger rapporten op til, at samarbejdet mellem EU og NATO skal styrkes.

Beskyttelse af kritisk infrastruktur har særlig høj prioritet i det videre arbejde. Bl.a. i forhold til arbejdet med at imødegå trusler mod undersøisk kritisk infrastruktur, herunder prioritering af en stærkere fælles europæisk indsats.

På den baggrund noterer aftaleparterne sig, at regeringen primo 2025 vil nedsætte en kommission for samfundssikkerhed og beredskab. Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab vil drøfte kommissoriet med aftaleparterne. Grønlands Naalakkersuisut og Færøernes Landsstyre vil blive inddraget for så vidt angår de dele, der vedrører Grønland og Færøerne.

Regeringen vil på baggrund af bl.a. førnævnte analyser tage stilling til yderligere initiativer for at styrke samfundssikkerheden bredt. Folketingets partier vil blive inddraget i det videre arbejde, herunder forhandlinger om yderligere initiativer for at styrke samfundssikkerheden bredt.

Fora for erhvervslivet og civilsamfundet

Erhvervslivet og civilsamfundet udgør i Danmark en væsentlig ressource og medspiller i forhold til at styrke samfundssikkerheden og det samlede beredskab. Aftaleparterne noterer sig, at ministeren for samfundssikkerhed og beredskab vil nedsætte et forum for erhvervslivet og et forum for civilsamfundet, hvor relevante aktører kan drøfte, hvordan private virksomheder og civilsamfundet bedst muligt kan inddrages og bidrage til samfundssikkerhed og beredskab med deres særlige kompetencer og kapaciteter.

Civilbeskyttelse

Civilbeskyttelse, herunder evnen til at beskytte civilbefolkningen og videreføre samfundets grundlæggende funktioner under krig, kriser eller katastrofer, er en grundsten i et robust, modstandsdygtigt og sikkert samfund. Efter den kolde krig afviklede Danmark størstedelen af civilbeskyttelseskapaciteten. Den skærpede sikkerhedspolitiske situation kalder nu på, at der igen tages konkret stilling til, hvordan Danmark bedst griber civilbeskyttelsen an, og hvordan der bedst sikres beskyttelse af civilbefolkningen i tilfælde af kriser og i yderste tilfælde krig. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Be-

redskab vil på den baggrund i foråret 2025 iværksætte en analyse af civilbeskyttelsesområdet, herunder i relation til beskyttelsesrum. Analysen vil tage udgangspunkt i det aktuelle trussels- og risikobilde samt forventninger til udviklingen på kort og mellemlangt sigt.

Samspil mellem det statslige og de kommunale redningsberedskaber

Samarbejdet mellem det statslige og de kommunale redningsberedskaber er afgørende for et velfungerende samlet dansk beredskab. Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab vil iværksætte en analyse af samspillet mellem det statslige og de kommunale redningsberedskaber for at afdække og understøtte fremtidige behov i lyset af de ændrede udfordringer som følge af bl.a. den sikkerhedspolitiske situation, klimaforandringer, grøn omstilling og civilbeskyttelse mv. Relevante parter, herunder KL, vil blive inddraget i analysearbejdet.

Derudover vil Beredskabsstyrelsen styrke dialogen med og mellem de kommunale redningsberedskaber om nye indkøb af materiel med henblik på at understøtte en koordineret tilgang til større indkøb.

Ny teknologi og digitale redskaber i redningsberedskabet udgør et stort uudnyttet potentiale. Aftaleparterne noterer sig på den baggrund, at Beredskabsstyrelsen vil etablere et teknologi- og digitaliseringsforum for redningsberedskabet med deltagelse af bl.a. repræsentanter fra de kommunale redningsberedskaber, Beredskabsstyrelsen samt erhvervsliv og forskning.

Aftalens karakter

Aftalens indhold er ikke forligsbelagt, idet aftalen omhandler udmøntningen af den økonomiske ramme i forsvarsforliget, jf. *Aftale om dansk forsvar og sikkerhed 2024-2033* fra den 28. juni 2023. Aftalen har karakter af en stemmeaftale, der opfylder forudsætningen om, at der er et simpelt flertal af mandater i Folketinget og et flertal af partierne i forsvarsforligskredsen bag aftalen.

Økonomi for initiativer i aftalen

Aftaleparterne er enige om at afsætte 608 mio. kr. i 2025-2026 samt dertil årlige varige udgifter for 183 mio. kr. til initiativerne med denne aftale. Udgifter finansieres inden for Forsvarsministeriets samlede rammer.

Aftaleparterne noterer sig, at udgifterne til civilbeskyttelsesinitiativerne i aftalen ikke kan indberettes som NATO-udgifter, da civilbeskyttelse eksplicit er undtaget iht. NATO-definitionen af forsvarsudgifter.

Tabel 1: Økonomi i aftalen

Mio. kr. - 2025-prisniveau	2025	2026	I alt 2025 og 2026	Varige årlige udgifter frem til og med 2033
Akutupakke	50	95	145	46
Klimamateriel og øget operativ kapacitet	41	90	131	23
Flere øvelser og uddannelse	22	15	37	-
Styrket borgernær kommunikation og rådgivning	28	32	60	14
Styrket cybersikkerhed og modstandsdygtighed i kritiske enheder	135	100	235	100
Total	276	332	608	183

Note: Differencer skyldes afrundinger.